

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (осми състав)

26 септември 2013 година (*1)

„ДДС — Директива 2006/112/ЕО — Член 2, параграф 1, буква в), членове 26, 62 и 63 — Данъчно събитие — Взаимни престации — Възмездни сделки — Данъчна основа на доставка в случай на насрещна престация, състояща се в извършване на услуги — Предоставяне от физическо лице на дружество на правото да използва недвижими имоти и да ги отдава под наем на трети лица срещу извършването на услуги по ремонт и обзавеждане на тези имоти от това дружество“

По дело С-283/12

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Административен съд — град Варна (България) с определение от 29 май 2012 г., постъпило в Съда на 6 юни 2012 г., в рамките на производство по дело

„Сребряннъй век“ ЕООД

срещу

Директор на Дирекция „Обжалване и управление на изпълнението“ — град Варна при Централно управление на Национална агенция за приходите,

СЪДЪТ (осми състав),

състоящ се от: г-н Е. Jarašiūnas (докладчик), председател на състав, г-жа С. Toader и г-н С. G. Fernlund, съдии,

генерален адвокат: г-н Y. Bot,

секретар: г-н А. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

—за българското правителство, от г-жа Ел. Петранова и г-н Юл. Атанасов, в качеството на представители,

—за Европейската комисия, от г-жа С. Soulay и г-н R. Lyaal, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

¹Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 2, параграф 1, буква в) и членове 26, 62 и 63 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност ([ОБ L 347, стр. 1](#); Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 3, стр. 7 и поправки в [ОБ L 74, 2011 г., стр. 3](#) и [ОБ L 249, 2012 г., стр. 15](#), наричана по-нататък „Директивата за ДДС“).

²Запитването е отправено в рамките на спор между „Сребряннъй век“ ЕООД (наричано по-нататък „Сребряннъй век“) и директора на дирекция „Обжалване и управление на изпълнението“ — град Варна, при Централно управление на Национална агенция за приходите (наричан по-нататък „директорът“) във връзка с ревизионен акт, с който е установено задължение за Сребряннъй век за заплащане на данък върху добавената стойност (наричан по-нататък „ДДС“) за м. юли 2010 г.

Правна уредба

Правото на Съюза

³Съгласно член 2, параграф 1 от Директивата за ДДС:

„Следните сделки подлежат на облагане с ДДС:

[...]

в) доставката на услуги, извършвана възмездно на територията на държава членка от данъчнозадължено лице, действащо в това си качество;

[...]“.

⁴Член 26, параграф 1 от тази директива гласи:

„Всяка от следните сделки се третира като възмездна доставка на услуги:

а) употребата на стоки, които са част от стопанските активи за лични нужди на данъчнозадълженото лице или за нуждите на неговия персонал, или по-общо за цели, различни от икономическата дейност на лицето, когато длъжимият за тези стоки данък върху добавената стойност подлежи на изцяло или частично приспадане;

б) безвъзмездната доставка на услуги, извършена от данъчнозадълженото лице, за негови лични нужди [или тези на неговия персонал,] или по-общо за цели, различни от икономическата дейност на лицето“.

⁵Съгласно член 62 от посочената директива:

„За целите на настоящата директива:

1) „данъчно събитие“ означава обстоятелство, по силата на което се изпълняват правните условия, необходими за настъпването на изискуемостта на ДДС;

2) ДДС става „изискуем“, когато данъчният орган придобива законното основание в даден момент да изисква длъжимия данък от лицето платец на данъка, независимо от това, че срокът на плащане може да бъде отложен“.

⁶Член 63 от Директивата за ДДС предвижда, че „[д]анъчното събитие настъпва и ДДС става изискуем, когато стоките или услугите са доставени“.

⁷Съгласно член 65 от същата директива „[к]огато трябва да се извърши плащане по сметка преди стоките или услугите да бъдат доставени, ДДС става изискуем при получаването на плащането и върху получената сума“.

⁸Член 73 от Директивата за ДДС предвижда:

„По отношение на доставката на стоки или услуги, различни от посочените в членове 74—77, данъчната основа включва всичко, което представлява насрещна престация, получена или която следва да бъде получена от доставчика срещу доставката, от клиента или трето лице, включително субсидии, пряко свързани с цената на доставката“.

⁹Член 75 от Директивата за ДДС гласи:

„По отношение на доставката на услуги, посочена в член 26, когато стоките, представляващи част от активите на стопанска дейност, се използват за лични цели или услугите се извършват безвъзмездно, данъчната основа е [...]стойност[та на разходите, извършени от] данъчнозадълженото лице [за] предоставянето на услугите“.

¹⁰Член 80, параграф 1 от тази директива предвижда, че за да се предотврати неплащането или избягването на данъци, държавите членки могат да вземат мерки, за да гарантират, че по отношение на доставката на стоки или услуги на бенефициери, с които съществуват семейни или други близки лични връзки, връзки по управлението, собствеността, членството, финансови или юридически връзки, както са определени от държавата членка, данъчната основа е пазарната стойност на операцията в изброените в този член случаи.

Българското право

¹¹Член 2, точка 1 от Закона за данък върху добавената стойност (Обн., ДВ, бр. 63 от 4 август 2006 г.) в приложимата му по главното производство редакция (наричан по-нататък „ЗДДС“) предвижда, че с ДДС се облага всяка възмездна облагаема доставка на услуга.

¹²Член 9 от ЗДДС гласи:

„1) Доставка на услуга е всяко извършване на услуга.

2) За доставка на услуга се смята и:

[...]

4.извършването на услуга от държател/ползвател за ремонт и/или подобрене на нает или предоставен за ползване актив.

3) За възмездна доставка на услуга се смята и:

1.предоставянето на услуга за личните нужди на данъчно задълженото физическо лице, на собственика, на работниците и служителите или на трети лица, при извършването

на която се използва стока, при производството, вноса или придобиването на която е приспаднал изцяло или частично данъчен кредит;

2. безвъзмездното предоставяне на услуга за лични нужди на данъчно задълженото физическо лице, на собственика, на работниците и служителите или на трети лица.

4) Алинея 3 не се прилага при:

[...]

2. безвъзмездното извършване на услуга от държател/ползвател за ремонт на нает или предоставен за ползване актив в случаите, когато активът е бил нает или предоставен за ползване на държателя/ползвателя и фактически е ползван непрекъснато за срок не по-кратък от три години;

3. безвъзмездното извършване на услуга от концесионер за подобрене на предоставен за ползване актив, когато това е условие и/или задължение по договора за концесия;

[...]“.

¹³Съгласно член 25 от ЗДДС:

„1) Данъчно събитие по смисъла на този закон е доставката на стоки или услуги, извършена от данъчно задължени по този закон лица [...]

2) Данъчното събитие възниква на датата, на която собствеността върху стоката е прехвърлена или услугата е извършена.

3) Освен в случаите по ал. 2, данъчното събитие възниква на:

[...]

6. датата на фактическото връщане на актива с ремонта и/или подобрието при прекратяване на договора или преустановяване ползването на актива — в случаите на извършване на безвъзмездна услуга от държател/ползвател за ремонт и/или подобрене върху нает или предоставен за ползване актив, когато не са налице условията по чл. 9, ал. 4, т. 2 и 3.

[...]

б) На датата на възникване на данъчното събитие по ал. 2, 3 и 4:

1. данъкът по този закон става изискуем за облагаемите доставки и възниква задължение за регистрираното лице да го начисли [...]

[...]“.

¹⁴Член 26 от ЗДДС гласи:

„[...]

2) Данъчната основа се определя на базата на всичко, което включва възнаграждението, получено от или дължимо на доставчика във връзка с доставката, от получателя или от друго лице, определено в левове и стотинки, без данъка по този закон. Не се смятат за възнаграждение по доставка всякакви плащания на лихви и неустойки, които имат обезщетителен характер.

[...]

7) Когато възнаграждението е определено изцяло или частично в стоки или услуги (плащането се извършва изцяло или частично в стоки или услуги), данъчната основа на всяка от доставките е пазарната цена на получаваната стока или услуга, изчислена към датата, на която данъкът е станал изискуем“.

¹⁵ Член 27, алинея 3 от ЗДДС предвижда:

„[...]

3) Данъчната основа е пазарната цена при следните доставки:

1. доставка между свързани лица;

[...]

3. безвъзмездна доставка по чл. 9, ал. 2, т. 4.“

¹⁶ Съгласно член 130 от ЗДДС:

„1) Когато е налице доставка, по която възнаграждението (изцяло или частично) е определено в стоки или услуги, приема се, че са налице две насрещни доставки, като всеки от доставчиците се смята за продавач на това, което дава, и за купувач на това, което получава.

2) Данъчното събитие за доставките по ал. 1 възниква по общите правила на закона.

3) Доставката по ал. 1 с по-ранна дата на възникване на данъчно събитие се смята за авансово плащане (цялостно или частично) по втората доставка“.

¹⁷ Съгласно § 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на ЗДДС „безвъзмездна“ е доставката, при която няма възнаграждение или стойността на даденото многократно надхвърля полученото.

¹⁸ Член 51 от Закона за корпоративното подоходно облагане гласи:

„1) Данъчни дълготрайни нематериални активи са:

1. придобити нефинансови ресурси, които:

а) нямат физическа субстанция;

б) се ползват през период, по-дълъг от 12 месеца;

в) имат ограничен полезен живот;

г) са със стойност, равна или превишаваща по-ниската стойност от:

аа) стойностния праг на същественост за дълготрайния нематериален актив, определен в счетоводната политика на данъчно задълженото лице;

бб) седемстотин лева;

[...]

3. начислените суми в резултат на стопански операции, водещи до увеличаване на икономическата изгода от наети или предоставени за ползване дълготрайни активи; тези суми не формират данъчен дълготраен материален актив.

[...]“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- ¹⁹Сребряннѝ век е еднолично дружество с ограничена отговорност по българското право, чийто собственик на капитала и управител е г-н Бодзуляк. Според Търговския регистър предмет на дейност на дружеството са по-специално отдаването под наем на недвижими имоти, туризмът и хотелиерството.
- ²⁰През м. юни 2009 г. г-н Бодзуляк закупува като физическо лице апартаментен хотел в гр. Варна. Той придобива и втори апартамент в същия град. Тези апартаменти са придобити в съпругеска имуществена общност от г-н Бодзуляк и съпругата му (наричани по-нататък „собствениците“).
- ²¹На 8 април 2009 г. г-н Бодзуляк, като физическо лице, сключва със Сребряннѝ век два договора с идентично съдържание, по силата на които той предоставя на последното „вещното право да ползва“ собствения му недвижим имот в груб строеж, и по-специално разглежданите два апартамента, за срок от 5 години с възможност за продължаване на срока. Предвидено е, че Сребряннѝ век ще отдава под наем посочените апартаменти на трети лица.
- ²²Съгласно тези договори Сребряннѝ век не дължи на собствениците наемна цена за срока на действие на договорите. За разлика от това то се задължава да извърши от свое име, за своя сметка и по своя преценка строително-ремонтните и монтажните работи по завършването и въвеждането на апартаментите в експлоатация, и по-специално закупуването и доставката на подови настилки, мебелировка, декорация, обзавеждане на баните и тоалетните. Предвидено е, че след изтичане на срока на действие на договорите собствениците ще получат съответните апартаменти с подобренията в тях.
- ²³На 21 октомври 2010 г. органите по приходите извършват контрол и издават ревизионен акт за м. юли 2010 г. Те приемат, че Сребряннѝ век е извършило безвъзмездна доставка на услуги в полза на собствениците и че данъчната основа на тази доставка съответства на стойността на разходите, направени от това дружество за посочената доставка.
- ²⁴Сребряннѝ век обжалва ревизионния акт по административен ред пред директора. С решение от 10 юни 2011 г. последният отменя същия акт и връща преписката на органите по приходите за извършване на нова ревизия. Той приема по същество, че е налице бартер, тъй като Сребряннѝ век е получило съответните апартаменти под наем срещу услугите по ремонта и обзавеждането им. Предвид това тълкуване директорът приема на основание член 26, параграф 7 от ЗДДС, че данъчната основа на услугите по ремонт и обзавеждане е пазарната им цена и трябва да бъде определена с нова ревизия.
- ²⁵Тогава органите по приходите извършват повторна ревизия и констатираат, че е налице бартер, а именно извършване на услуги по ремонт и обзавеждане от

страна на Сребряннѝй век срещу извършване на услуга по отдаване под наем от собствениците по смисъла на член 130 от ЗДДС, с мотива че г-н Бодзуляк притежава въпросните апартаменти в съсобственост със съпругата си, че е единствен собственик на капитала на Сребряннѝй век и че не е договорена наемна цена.

²⁶Органите по приходите приемат, че датата на разрешението за ползването на хотела, в който се намира посоченият в точка 20 от настоящото решение първи апартамент, а именно 29 юни 2010 г., е датата, на която са завършени услугите по ремонт и обзавеждане. Що се отнася до посочения в същата точка втори апартамент, е прието, че датата на завършване на услугите по ремонт и обзавеждане е датата на изготвяне на окончателния приемо-предавателен протокол, а именно 30 юни 2010 г.

²⁷Предвид тези дати органите по приходите са счели, че най-късно до 5 юли 2010 г. Сребряннѝй век е трябвало да издаде фактура за извършените от него услуги по ремонт и обзавеждане.

²⁸Тѝй като сделките са между свързани лица, е прието, че данъчната основа на услугите, извършени от Сребряннѝй век, следва да е пазарната им цена. Вследствие на експертиза общата стойност за двата разглеждани апартамента е определена в размер на 558000 лева (BGN). Въз основа на това на 14 декември 2011 г. органите по приходите издават нов ревизионен акт, с който е установено, че Сребряннѝй век дължи ДДС за м. юли 2010 г. в размер на 111600 BGN и лихви в размер на 6341,55 BGN.

²⁹Сребряннѝй век подава жалба срещу този ревизионен акт по административен ред пред директора, който отхвърля жалбата с решение от 12 март 2012 г. Посоченото дружество обжалва това решение по съдебен ред пред запитващата юрисдикция. В подкрепа на жалбата си дружеството поддържа, че е налице не бартер, а безвъзмездна доставка на услуга по смисъла на член 9, алинея 2, точка 4 от ЗДДС. То смята, че данъчното събитие за тази доставка настъпва на датата на фактическото връщане на актива с подобренията при прекратяване на договора или преустановяване на ползването на актива съгласно член 25, алинея 3, точка 6 от ЗДДС.

³⁰Алтернативно Сребряннѝй век твърди, че ДДС е трябвало да бъде начислен за м. юни 2010 г., т.е. за периода, за който е прието, че са извършени разглежданите услуги, а не за м. юли 2010 г. Дружеството смята и че данъчната основа би следвало да бъде стойността на получената, а не стойността на извършената услуга.

³¹От друга страна, според Сребряннѝй век българското законодателство е несъвместимо с член 2, параграф 1, буква в) и с член 26 от Директивата за ДДС, тѝй като облагаеми могат да бъдат само възмездните доставки.

³²Запитващата юрисдикция смята, че за да реши спора, с който е сезирана, следва да прецени дали е налице бартер, и ако това е така, по кое правило трябва да се определи данъчната основа за двете доставки. Обратно, ако не е

налице бартер, запитващата юрисдикция си поставя въпроса дали извършените от Сребряннъй век услуги представляват облагаема доставка, и ако случаят е такъв, кога настъпва данъчното събитие за посочените услуги и по кое правило следва да се определи данъчната основа.

³³Запитващата юрисдикция счита, че органите по приходите неправилно са квалифицирали като наем предоставянето на разглежданите апартаменти от собствениците за ползване от Сребряннъй век. Наемът е възмездна сделка, а според запитващата юрисдикция случаят по главното производство не е такъв, тъй като в разглежданите договори изрично се предвижда, че наем не се дължи. При това положение става въпрос за безвъзмездна сделка, състояща се в заем за послужване. Според запитващата юрисдикция да се смята, че извършените от Сребряннъй век услуги са равностойни на заплащане на наем, би противоречало на волята на страните.

³⁴Тъй като счита, че Сребряннъй век е придобило дълготраен нематериален актив срещу разходите, които е направило за подобренията в разглежданите апартаменти, запитващата юрисдикция си поставя въпроса дали придобиването на подобен актив може да се смята за заплащане на услугите за подобрения. Според нея при утвърдителен отговор би била налице възмездна сделка, за която определянето на датата на настъпване на данъчното събитие и данъчната основа за облагане с ДДС не създава трудности. При отрицателен отговор би била налице безвъзмездна доставка на услуги, която при обстоятелствата по случая не би могла да се приравни на възмездна доставка на услуги, тъй като тази доставка е извършена за целите на икономическата дейност на Сребряннъй век. Все пак запитващата юрисдикция има съмнения относно съвместимостта с член 2, параграф 1, буква в) и членове 26, 62 и 63 от Директивата за ДДС на националните разпоредби, отнасящи се по-специално до облагаемостта, данъчната основа и момента на настъпване на данъчното събитие за подобни безвъзмездни доставки на услуги.

³⁵При тези обстоятелства Административен съд — град Варна решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1)Разпоредбата на член 2, параграф 1, буква в) от Директива[та за ДДС] може ли да се тълкува в смисъл, че придобиването на дълготраен нематериален актив срещу разходите за подобрене на нает или предоставен за ползване актив представлява заплащане на услугата за подобрене, независимо че според договора собственикът на актива не дължи вознаграждение?

2)Разпоредбите на член 2, параграф 1, буква в) и член 26 от Директива[та за ДДС] противопоставят ли се на национална разпоредба, която във всички случаи приема за облагаема безвъзмездна доставка на услуга, изразяваща се в извършването на подобрения на нает или предоставен за ползване актив? За отговора на този въпрос и при обстоятелства като тези в главното производство, от значение ли е, че:

—изпълнителят на безвъзмездната услуга е упражнил правото да приспадне ДДС за стоките и услугите, вложени в извършване на подобренията, което все още не му е отказано с влязъл в сила ревизионен акт?

—към момента на данъчната ревизия дружеството все още не е започнало да извършва с имотите облагаеми доставки, но срокът на договорите все още не е изтекъл?

- 3) Разпоредбите на член 62 и член 63 от Директива[та за ДДС] противопоставят ли се на национална разпоредба, според която данъчното събитие на доставката настъпва не на датата на извършване на услугата (в случая извършването на подобренията), а на датата на фактическото връщане на актива с подобренията при прекратяване на договора или преустановяване на ползването?
- 4) При отрицателен отговор на първия и втория въпрос, по кое от правилата на дял VII от Директива[та за ДДС] следва да се определи основата за облагане с ДДС, в случай че безвъзмездната доставка не попада в обхвата на член 26 от Директивата?⁶⁴.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- ³⁶С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 2, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС трябва да се тълкува в смисъл, че доставка на услуги по ремонт и обзавеждане на апартамент трябва да се смята за извършена възмездно, когато по силата на договор, сключен със собственика на този апартамент, доставчикът на посочените услуги, от една страна, поема задължението да извърши тази доставка на услуги за своя сметка и от друга страна, придобива правото да разполага с посочения апартамент, за да го използва за своята икономическа дейност за срока на действие на този договор, без да дължи наем, докато собственикът получава апартамента с подобренията в него след прекратяването на договора.
- ³⁷В това отношение следва да се напомни, първо, че възможността една сделка да бъде квалифицирана като възмездна, предполага единствено съществуване на пряка връзка между доставката на стоки или на услуги и реално получена от данъчнозадълженото лице насрещна престация (вж. Решение от 20 януари 2005 г. по дело *Hotel Scandic Gåsabäck*, [C-412/03, Recueil, стр. I-743](#), точка 22 и Решение от 9 юни 2011 г. по дело *Campsa Estaciones de Servicio*, [C-285/10, Сборник, стр. I-5059](#), точка 25). Подобна пряка връзка е налице, когато между доставчика и получателя съществува правоотношение, в рамките на което се правят взаимни престации, като полученото от доставчика възнаграждение представлява действителната равностойност на услугата, предоставена на получателя (вж. по-специално Решение от 3 септември 2009 г. по дело *RCI Europe*, [C-37/08, Сборник, стр. I-7533](#), точка 24 и Решение от 3 май 2012 г. по дело *Lebara*, [C-520/10](#), точка 27).
- ³⁸Второ, насрещната престация при доставка на стоки може да се състои в доставка на услуги и да представлява данъчната основа за тази насрещна престация по смисъла на член 73 от Директивата за ДДС, при условие обаче че е налице пряка връзка между доставката на стоки и доставката на услуги и че стойността на последната може да получи парично изражение (Решение

от 3 юли 2001 г. по дело Bertelsmann, [C-380/99, Recueil, стр. I-5163](#), точка 17 и цитираната съдебна практика). Същото се отнася и за случая, в който е извършена доставка на услуги срещу друга доставка на услуги, при положение че са изпълнени същите тези условия.

³⁹Трето, договорите за бартер, в които насрещната престация поначало е в натура, и сделките с парична насрещна престация представят две еднакви положения от икономическа и търговска гледна точка (вж. в този смисъл Решение от 3 юли 1997 г. по дело Goldsmiths, [C-330/95, Recueil, стр. I-3801](#), точки 23—25 и Решение от 19 декември 2012 г. по дело Орфей България, C-549/11, точка 35).

⁴⁰Следователно, когато по силата на договор, сключен със собственика на апартамент, доставчикът на услуги по ремонт и обзавеждане на този апартамент, от една страна, поема задължението да извърши тази доставка на услуги за своя сметка и от друга страна, придобива правото да разполага с посочения апартамент, за да го използва за своята икономическа дейност за срока на действие на този договор, без да дължи наем, докато собственикът получава апартамента с подобренията в него след прекратяването на договора, тази доставка на услуги по ремонт и обзавеждане спада към категорията на възмездните доставки на услуги по смисъла на член 2, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС. Всъщност в този случай е налице пряка връзка между посочената доставка и реално получената от доставчика ѝ насрещна престация, а именно правото да разполага с разглеждания апартамент за целите на своята икономическа дейност за срока на действие на същия договор.

⁴¹Обстоятелството, че собственикът на съответния апартамент ще се ползва от разглежданата доставка на услуги едва след прекратяването на договора, не променя нищо в това отношение, тъй като със сключването му страните по подобен двустранен договор поемат една към друга задължение да извършат взаимни престации (вж. по аналогия Решение от 21 март 2002 г. по дело Kennemer Golf, [C-174/00, Recueil, стр. I-3293](#), точка 40 и Решение по дело RCI Europe, посочено по-горе, точки 31 и 33).

⁴²С оглед на изложеното по-горе на първия въпрос следва да се отговори, че член 2, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС трябва да се тълкува в смисъл, че доставка на услуги по ремонт и обзавеждане на апартамент трябва да се смята за извършена възмездно, когато по силата на договор, сключен със собственика на този апартамент, доставчикът на посочените услуги, от една страна, поема задължението да извърши тази доставка на услуги за своя сметка и от друга страна, придобива правото да разполага с посочения апартамент, за да го използва за своята икономическа дейност за срока на действие на този договор, без да дължи наем, докато собственикът получава апартамента с подобренията в него след прекратяването на договора.

По втория, третия и четвъртия въпрос

⁴³От текста на втория, третия и четвъртия въпрос е видно, че те са поставени само в случай че от отговора на първия въпрос следва, че доставка на услуги като описаната в този първи въпрос не спада към категорията на възмездните доставки на услуги по смисъла на член 2, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС.

⁴⁴Предвид изложеното по-горе не следва да се дава отговор на втория, третия и четвъртия въпрос.

По съдебните разноски

⁴⁵С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (осми състав) реши:

Член 2, параграф 1, буква в) от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност трябва да се тълкува в смисъл, че доставка на услуги по ремонт и обзавеждане на апартамент трябва да се смята за извършена възмездно, когато по силата на договор, сключен със собственика на този апартамент, доставчикът на посочените услуги, от една страна, поема задължението да извърши тази доставка на услуги за своя сметка и от друга страна, придобива правото да разполага с посочения апартамент, за да го използва за своята икономическа дейност за срока на действие на този договор, без да дължи наем, докато собственикът получава апартамента с подобренията в него след прекратяването на договора.

Подписи